

Protokół

z XXIX posiedzenia Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej

Berlin, 17 września 2019 roku

Zalecenia

- Współpraca międzyregionalna -

1. **Polityka strukturalna UE:** Komisja dostrzega potrzebę silnej polityki regionalnej oraz uproszczonego dostępu do europejskich funduszy strukturalnych, aby przyspieszyć rozwój regionów, spójność i konkurencyjność UE w kontekście globalnym.

Programy współpracy INTERREG mają ogromne znaczenie dla polityki transportowej, ochrony środowiska, edukacji oraz walki z bezrobociem, zwłaszcza na poziomie lokalnym, dlatego Komisja zaleca podejmowanie starań na rzecz adekwatnego wyposażenia finansowego programów.

Komisja zaleca utrzymanie priorytetu polityki spójności i dążenie do zachowania ciągłości administracyjnej w instytucjach i utrzymanie w miarę możliwości skali wydatków.

2. **Kultura pamięci:** Komisja doceniła polsko-niemieckie zaangażowanie we wspólne obchody wielu ważnych rocznic, przypadających w roku 2019. Szczególnymi wydarzeniami było upamiętnienie 75. rocznicy Powstania Warszawskiego oraz obchody 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Komisja podkreśla, że łączy nas historia, która nas ukształtowała i wywiera wpływ na nasze działania teraz i w przyszłości. Naszym zadaniem jest, aby z jednej strony podtrzymywać pamięć i nie dopuścić do zapomnienia [o wydarzeniach z przeszłości]. Z drugiej strony musimy uczynić wszystko, aby dialog, który prowadzimy w związku z naszą, często bolesną, historią, był szczery i partnerski.

Komisja podkreśla, że realizacja projektów regionalnych i lokalnych przyczynia się do umacniania polsko-niemieckiego pojednania.

Komisja docenia współpracę polskich i niemieckich historyków przy opracowaniu polsko-niemieckiego podręcznika historii pt. „Europa. Nasza historia/Europa. Unsere Geschichte” i rekomenduje jego możliwie szerokie stosowanie w szkołach obu krajów.

Komisja podkreśla wagę partnerskiej polsko-niemieckiej współpracy naukowej w ośrodkach dokumentacji i spotkań, jak również w miejscach pamięci byłych niemieckich obozów koncentracyjnych na terenie Niemiec, takich jak: Sachsenhausen, Ravensbrück, Dachau, mających nadrzędne znaczenie dla upamiętnienia polskiej martyrologii. Rządy obu państw powinny nadal wspierać tę współpracę oraz korzystać z doświadczeń naukowych.

Komisja uznaje znaczenie Domu Polskiego w Bochum jako istotnego z punktu widzenia stosunków polsko-niemieckich ośrodka Polaków w Niemczech i zaleca kontynuowanie rozmów w formacie Okrągłego Stołu w celu osiągnięcia porozumienia.

- Współpraca przygraniczna -

3. **Połączenia transportowe:** Komisja przyjęła z zadowoleniem ściśle skoordynowanie prac Grupy Roboczej Transport (Komitetu ds. Współpracy Przygranicznej) z pracami Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej oraz z innymi inicjatywami politycznymi mającymi na celu usprawnienie transgranicznych połączeń kolejowych (np. cykliczny „Polsko-Niemiecki Szczyt Kolejowy” oraz „Okrągły Stół Komunikacyjny Partnerstwa Odry”). Inicjatywy te opowiadają się m.in. za dwutorową rozbudową trasy kolejowej między Berlinem a Szczecinem i aktywnie wspierają poprawę dalekobieżnych połączeń kolejowych między Berlinem/ Drezniem a Wrocławiem oraz modernizację stacji kolejowej Görlitz.
4. **Ratownictwo medyczne:** Komisja odnotowała dalsze postępy we wdrażaniu Umowy Ramowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym. Obydwie strony dążą do podpisania pierwszych porozumień o współpracy jeszcze w 2019 roku.
5. **Straż pożarna:** Komisja przyjęła z zadowoleniem informację o etapie finalnym prac nad opracowaniem i uzgodnieniem wytycznych dotyczących udzielania wzajemnej pomocy przez jednostki straży pożarnej na polsko-niemieckim pograniczu. Komisja oczekuje, że wytyczne zostaną przedstawione najpóźniej na następnym posiedzeniu Komisji.
6. **EUWT:** „Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej” (EUWT) ma coraz większe znaczenie jako instrument służący do wdrożenia polityki spójności UE w dziedzinie współpracy terytorialnej. Komisja przyjmuje z zadowoleniem, że Komitet wspiera wymianę informacji w kontekście możliwości utworzenia polsko-niemieckich EUWT.

7. **Język sąsiada na obszarach przygranicznych:** Nauka języka kraju sąsiada na obszarach przygranicznych uznawana jest za ważny aspekt transgranicznego rozwoju polsko-niemieckiego obszaru powiązań, dlatego Komisja wyraża zadowolenie, że członkowie Komitetu zapoznali się z Memorandum dotyczącym nauczania języków krajów sąsiednich w polsko-niemieckich i czesko-niemieckich regionach przygranicznych.
8. **Odrzańska Droga Wodna:** Komisja przyjmuje do wiadomości wykład na temat polskiego Programu Rozwoju Odrzańskiej Drogi Wodnej oraz realizacji podpisanej w dniu 27 kwietnia 2015 r. Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o wspólnej poprawie sytuacji na drogach wodnych na pograniczu polsko-niemieckim (ochrona przeciwpowodziowa, warunki przepływu i żeglugi). Komisja zaleca dalsze zajmowanie się tematem Umowy w ramach Wspólnego Komitetu do spraw realizacji Umowy, który będzie obradować w październiku 2019 r.

- Zagadnienia gospodarki przestrzennej -

9. **Koncepcja Przyszłości 2030:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje wyniki prac Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej w dniach 5-6 września 2019 roku. Komisja szczególnie dziękuje za pomyślną realizację konkursu na flagowe projekty wdrażające dokument „Wspólna Koncepcja Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań – wizja 2030“ i odpowiednie wsparcie nagrodzonych flagowych projektów. Z wielką satysfakcją Komisja przyjmuje do wiadomości, że Konkurs ponownie zademonstrował szeroki zakres i wielką dynamikę współpracy interesariuszy w polsko-niemieckim obszarze powiązań. Ponadto Komisja z zadowoleniem przyjmuje informację o dalszym wdrażaniu Koncepcji Przyszłości poprzez kontynuację działania grupy roboczej powołanej przez Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej, której celem jest dalsza rozbudowa istniejących kompleksowych struktur komunikacyjnych na wszystkich poziomach jako podstawa do dalszych działań i projektów.

- Współpraca w dziedzinie edukacji -

10. **Nauczanie języka:** Komisja podkreśla rolę polsko-niemieckiej współpracy w obszarze edukacji i młodzieży i z zadowoleniem przyjmuje trwającą intensywną współpracę realizowaną m.in. przez podmioty edukacyjne uczestniczące w pracach Komitetu ds. Edukacji. Komisja zaleca kontynuowanie wysiłków na rzecz zapewnienia ofert nauczania języka sąsiada, tzn. języka polskiego i niemieckiego na każdym poziomie edukacji jako języka obcego i języka ojczystego bądź języka kraju pochodzenia oraz dalszą promocję nauczania języka sąsiada zgodnie z polsko-niemieckim Traktatem o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy i zaleceniami

dokumentu strategicznego przyjętego przez KMK pt. Wspieranie języka polskiego jako języka kraju pochodzenia.

Ponadto Komisja zwraca uwagę na możliwość nauczania języka polskiego jako języka ojczystego bądź języka kraju pochodzenia przez wykorzystywanie pozaszkolnej oferty nauczania.

11. **Kształcenie zawodowe:** Komisja zaleca dalsze pogłębienie wymiany poglądów i doświadczeń w obszarze kształcenia zawodowego. W tym kontekście Komisja zachęca polskie i niemieckie podmioty związane z kształceniem zawodowym do rozszerzania współpracy transgranicznej pomiędzy szkołami zawodowymi w Polsce i w Niemczech. Komisja zachęca do dalszego poszerzenia znajomości języka sąsiada w kluczowych branżach, służących rozwojowi wspólnego polsko-niemieckiego rynku gospodarczego i rynku pracy, takiego jak Transgraniczny Region Metropolitalny Szczecina. Ponadto Komisja z zadowoleniem przyjmuje obustronne starania, mające na celu realizację i wspieranie staży nastawionych na poszerzenie kompetencji w ramach polsko-niemieckiej wymiany pomiędzy szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe. Komisja zwraca uwagę, że certyfikacja nabytych umiejętności zwiększa atrakcyjność transgranicznych ofert kształcenia oraz sprzyja otwartości systemów kształcenia zawodowego w Polsce i w Niemczech.
12. **Szkolnictwo wyższe:** Komisja opowiada się za intensyfikacją dialogu na temat ogólnych zagadnień z zakresu szkolnictwa wyższego oraz specyficznych wyzwań. Komisja z zadowoleniem odnotowuje wzrost liczby współpracujących ze sobą polskich i niemieckich uczelni i zaleca w tym kontekście dalszą rozbudowę wspólnych przedsięwzięć badawczych. Ponadto Komisja zaleca kontynuowanie wysiłków, mających na celu zwiększenie mobilności studentów w ramach europejskich programów.

- Inne inicjatywy współpracy transgranicznej -

13. **Partnerstwa miast:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje aktywność polsko-niemieckich partnerstw miast. W kwietniu 2020 roku mają zostać zaprezentowane wyniki projektu badawczego realizowanego przez Instytut Spraw Publicznych w Warszawie, Niemiecki Instytut Spraw Polskich w Darmstadt oraz Związek Miast Polskich.
14. **INTERREG:** Komisja zatwierdza zalecenia Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej odnośnie roli polsko-niemieckiego obszaru powiązań w ramach polityki spójności UE. Komisja przyjmuje do wiadomości sugestie DG REGIO (Border Orientation Paper Niemcy-Polska) dotyczące przyszłej współpracy transgranicznej wzdłuż polsko-niemieckiej granicy i zaleca dalsze uwzględnienie w ramach prac Komitetów. Komisja proponuje, aby jej Komitety zapoznały się szczegółowo z Border Orientation Paper oraz wypracowały propozycje możliwych inicjatyw, wpisujących

się w założenia tego dokumentu, które mogłyby być realizowane w ramach współpracy transgranicznej, w tym w ramach programów INTERREG.

15. **Ochrona konsumentów:** Komisja z zadowoleniem odnotowuje zaangażowanie polskiej Federacji Konsumentów oraz Brandenburskiej Centrali Konsumentów we współpracę transgraniczną w dziedzinie ochrony konsumentów. Polsko-Niemieckie Centrum Informacji Konsumentów we Frankfurcie na Odrę jest wzorcowym przykładem transgranicznego doradztwa na polsko-niemieckiej granicy.

XXX posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej odbędzie się w 2020 roku na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Informacje o terminie oraz miejscu obrad zostaną podane przez sekretariaty.

Berlin / Warszawa, grudzień 2019 roku

Natalia Bank

Dyrektor Departamentu Spraw
Międzynarodowych w Ministerstwie Spraw
Wewnętrznych i Administracji
Rzeczypospolitej Polskiej

Przewodnicząca polskiej części Polsko-
Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds.
Współpracy Regionalnej i Przygranicznej

Sibylle Katharina Sorg

Ambasador, Pełnomocnik ds. Relacji
z Państwami Członkowskimi UE oraz
Współpracy Przygranicznej i Regionalnej
w Federalnym Ministerstwie Spraw
Zagranicznych

Przewodnicząca niemieckiej części
Niemiecko-Polskiej Komisji
Międzyrządowej ds. Współpracy
Regionalnej i Przygranicznej